

2019-061

Archeologienota Beerse Absheide

Programma van Maatregelen

Bert ACKE en Maarten BRACKE

28-5-2019

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Beerse Absheide (provincie Antwerpen), volledig gelegen buiten woon- of recreatiegebied, waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 5000m² of meer beslaat, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het plangebied, ca. 13 100,43m² groot, heeft een zeer onregelmatige, langgerekte vorm en is zuidwest-noordoost georiënteerd. Het terrein maakt deel uit van een domein gelegen rond/aan een voormalige groeve, onbebouwd en bedekt met lage begroeiing. In het zuiden van het plangebied lopen 2 grachten. Ten westen grenst het aan Absheide, in de ruimere omgeving rond de groeve zijn meerdere wegen gekend als Absheide. Ten zuiden zijn de fabrieksgebouwen horende bij de groeve gelegen, ten noorden zijn beboste gronden en enkele grote waterplassen gelegen. Net ten noorden van de zuidwestelijke zone van het plangebied is een bezinkingsbekken gelegen.

Het plangebied was steeds gelegen ten westen van de dorpskern van Beerse, op een uitgestrekt heidegebied gekend als de Absheide. De wegen in de omgeving verwijzen nu nog naar dit toponiem. Met de aanleg van het kanaal Dessel-Schoten in de 19de eeuw veranderde het uitzicht van de omgeving en werden interessante bodemlagen aangesneden. In de eerste helft van de 20ste eeuw werd ten zuiden van het plangebied een steenbakkerij opgericht, de voorloper van de huidige fabriek, en werd zo goed als het volledige plangebied opgenomen in een groeve. Voor 1971 raakte deze groeve terug gevuld. Er heeft dus al een zeer grote verstoring plaatsgevonden binnen het plangebied. Deze verstoring wordt bevestigd op de bodemkaart: bijna het volledige plangebied wordt gekarteerd als opgevulde groeve, en in het oosten worden de gronden gekarteerd als hebbende een sterke antropogene invloed. Het noordelijke deel van het plangebied wordt op de CAI ingekleurd als Gebieden Geen Archeologie. Waarom het zuidelijke deel niet zo is aangeduid, is onduidelijk, aangezien zowel de historische kaarten als de bodemkaart aantonen dat de groeve zich verder naar het zuiden uitstrekte en het archeologisch bodemarchief hier ook volledig verstoord is. De gehele zuidwestelijke zone van het plangebied, die buiten de GGA valt, is dus met zekerheid ook verstoord. De 2 kleine zones (94m² en 15m²) in het oosten die net buiten de GGA vallen, hebben volgens de bodemkaart een sterke antropogene invloed ondergaan. De kans dat deze zones ook verstoord zijn, is groot. Al deze gegevens samen (historische kaarten, bodemkaart, GGA) tonen aan dat er op het plangebied geen archeologisch erfgoed meer te verwachten is. Als dit er in het verleden wel was, dan is het verdwenen door het uitgraven van de groeve en de bijhorende omgevingswerken.

De werken op het terrein kunnen in 4 zones onderverdeeld worden: er wordt vegetatie verwijderd, en een landduin, een werfweg en een verharding aangelegd. Zoals hierboven geschetst zijn er geen archeologische sporen meer aanwezig op het plangebied. **Er dient dus geen verder vooronderzoek geadviseerd te worden, en er dient geen programma van maatregelen voor verder archeologisch vooronderzoek opgesteld te worden.**